Podatek dochodowy a wybór formy prawnej działalności gospodarczej

Michał Poszwa*

Streszczenie: *Cel* – Celem artykułu jest analiza kryterium opodatkowania dochodów w procedurze wyboru formy prawnej działalności gospodarczej oraz analiza opłacalności stosowania spółki kapitałowej lub osobowej w kontekście opodatkowania wyniku finansowego.

Metodologia badania – W artykule zastosowano metodę analizy aktów prawnych i literatury przedmiotu, a także analizę porównawczą form podatku dochodowego.

Wynik – Efektem opracowania jest wskazanie znaczenia kryterium podatkowego w podejmowaniu decyzji o wyborze formy prawnej prowadzenia działalności gospodarczej oraz ustalenie względnych korzyści podatkowych z zastosowania spółki kapitałowej lub osobowej.

Oryginalność/wartość – W artykule określono, jaki jest charakter decyzji podatkowej związanej z wyborem formy prawnej działalności gospodarczej, a także przedstawiono zasady prowadzenia rachunku decyzyjnego i ustalania granicznej wysokości dochodu dla oceny opłacalności formy prawnej.

Słowa kluczowe: spółka kapitałowa i osobowa, podatek dochodowy, optymalizacja podatkowa

Wprowadzenie

Jednostki prowadzące działalność gospodarczą (przedsiębiorstwa) różnią się, między innymi, pod względem skali, przedmiotu, a także formy prawnej. Zróżnicowanie dotyczy również obowiązków i praw w zakresie obciążeń publicznoprawnych. Obowiązki związane są z koniecznością określonego zachowania się (np. rozliczenia zaliczek i podatku), a prawa oznaczają możliwość wyboru sposobu postępowania (np. częstotliwości rozliczania zaliczek). W przepisach podatkowych można wyodrębnić zarówno takie, które stosuje się do wszystkich podatników (np. regulacje dotyczące kontroli skarbowej), jak i takie, które odnoszą się do określonych grup podatników (np. regulacje dotyczące wyłącznie osób fizycznych).

Zróżnicowanie regulacji dotyczy w szczególności podatku dochodowego płaconego od zysków osiągniętych przez przedsiębiorstwo. Do pewnego stopnia podatnik ma wpływ na wysokość podatku dochodowego. Wynika to z faktu możliwości zastosowania jednej z kilku form podatku. Różnice między formami podatku dochodowego dotyczą wysokości stawek podatkowych, zakresu odliczeń od dochodu i od podatku oraz sposobu określenia podstawy obliczenia podatku (Poszwa, 2007, s. 28).

* dr Michał Poszwa, Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, e-mail: michal.poszwa@ue.wroc.pl.

W szczególności należy wyodrębnić dwie konstrukcje. Po pierwsze, podstawowym obciążeniem jest podatek dochodowy na zasadach ogólnych, którego istotą jest obliczanie podatku od dochodu ustalanego na podstawie ksiąg podatkowych. Po drugie, w określonych przypadkach, możliwe jest zastosowanie podatku ryczałtowego. W tym przypadku nie oblicza się dochodu, a podstawą obliczenia podatku jest przychód lub z góry określona kwota. Ponadto konstrukcja podatku na zasadach ogólnych i ryczałtu może być różna ze względu na wysokość i rodzaj stawek oraz zakres odliczeń. Uwzględniając formę prawną przedsiębiorstwa można wyodrębnić trzy grupy podatków dochodowych:

- podatki na zasadach ogólnych – różne konstrukcje dla osób fizycznych i prawnych pod względem wysokości stawek i zakresu odliczeń,
- podatki ryczałtowe – identyczne konstrukcje dla osób fizycznych i prawnych,
- podatki ryczałtowe – mogą być zastosowane wyłącznie przez osoby fizyczne.

Dla wyboru formy prawnej działalności gospodarczej znaczenie ma wiele czynników: niepodatkowe i podatkowe. Zróżnicowanie zasad opodatkowania dla osób fizycznych i prawnych powoduje, że występuje problem decyzyjny dotyczący wyboru formy podatku dochodowego. Konieczne jest przy tym nie tylko rozstrzygnięcie, który podatek jest korzystniejszy, ale również wskazanie znaczenia wysokości podatku przy wyborze formy prawnej przedsiębiorstwa. Czynnik podatkowy stanowi najczęściej uzupełniające kryterium w procedurze wyboru formy prawnej działalności. Decyzja podejmowana przez właścicieli dotyczy wyboru między spółką osobową a spółką kapitałową.

Celem badań jest analiza kryterium podatkowego w prezentowanym procesie decyzyjnym oraz ustalenie rachunku opłacalności form podatku dochodowego. Istotne znaczenie ma zbadanie jakie znaczenie ma aspekt podatkowy w wyborze formy prawnej oraz określenie jak powinien przebiegać proces podejmowania właściwej decyzji. W opracowaniu zastosowano metodę analizy aktów prawnych, literatury i analizę porównawczą.

1. Identyfikacja problemu decyzyjnego

W polskim systemie podatkowym mogą być stosowane różne formy podatku dochodowego o zysków z działalności gospodarczej:

- a) podatek dochodowy od osób prawnych (na zasadach ogólnych) – na podstawie ustawy z dnia 15.02.1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (t.j. Dz.U. 2016, poz. 1888);
- b) podatek dochodowy od osób fizycznych według formuły progresywnej lub liniowej (na zasadach ogólnych) – na podstawie ustawy z dnia 26.07.1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t.j. Dz.U. 2016, poz. 2032);
- c) ryczałt od przychodów ewidencjonowanych i karta podatkowa (ryczałty) – na podstawie ustawy z dnia 20.11.1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (t.j. Dz.U. 2016, poz. 2180);

- d) podatek tonażowy (ryczałtowy) – na podstawie ustawy z dnia 24.08.2006 r. o podatku tonażowym (t.j. Dz.U. 2014, poz. 511, z późn. zm.);
- e) ryczałtowy podatek w zakresie budowy statku lub przebudowy statku (ryczałtowy) – na podstawie ustawy z dnia 6.07.2016 r. o aktywizacji przemysłu okrętowego i przemysłów komplementarnych (Dz.U., poz. 1206, z późn. zm.).

Na podstawie analizy zakresu podmiotowego przepisów można wskazać trzy rodzaje sytuacji decyzyjnych (Poszwa, 2017, s. 156). Po pierwsze, wybór formy podatku dochodowego dotyczy osób fizycznych. Jest to wybór między różnymi formułami podatku dochodowego od osób fizycznych, między podatkami ryczałtowymi oraz między podatkiem na zasadach ogólnych a ryczałtami. Po drugie, wybór formy podatku dotyczy osób prawnych i polega na zastosowaniu podatku dochodowego od osób prawnych lub jednego z podatków ryczałtowych. Trzeci rodzaj decyzji to wybór między podatkiem dochodowym od osób fizycznych i od osób prawnych.

Różnice między osobą fizyczną i prawną nie dotyczą podatku tonażowego oraz podatku w zakresie budowy statku lub przebudowy statku. Podatki te są identyczne dla analizowanych podmiotów. Problem decyzyjny dotyczy zatem sytuacji, w których będzie stosowany podatek na zasadach ogólnych.

Podstawą optymalizacji formy podatku dochodowego są szczegółowe różnice między podatkiem dochodowym od osób fizycznych i prawnych. Po pierwsze różnice dotyczą stawek podatku od osób fizycznych (18% i 32% lub 19%) oraz podatku od osób prawnych (19% lub 15%). Po drugie różnice dotyczą zakresu odliczeń od dochodu i od podatku. Najszerszy zakres odliczeń występuje w podatku dochodowym od osób fizycznych według formuły progresywnej, a najwęższy w tym samym podatku według formuły proporcjonalnej. Odliczenia w podatku dochodowym od osób prawnych są szersze niż w podatku według formuły proporcjonalnej, ale węższe niż według formuły progresywnej. Wspólnym dla wszystkich form podatku są odliczane od dochodu straty lat ubiegłych.

Dla oceny opłacalności form podatku dochodowego istotny jest fakt podwójnego opodatkowania zysków osiąganych przez spółkę kapitałową. Zysk spółki obciążony jest zarówno podatkiem dochodowym od osób prawnych (lub podatkiem ryczałtowym), jak i ryczałtowym podatkiem dochodowym od osób fizycznych w wysokości 19% od kwoty dywidendy. W przypadku spółek osobowych podmiotem podatku jest wspólnik (jednokrotne opodatkowanie), a w przypadku spółek kapitałowych podmiotem jest zarówno spółka jak i wspólnik (Litwińczuk, 2016, s. 31). Przy założeniu, że dochód podatkowy jest równy zyskowi brutto, efektywne obciążenie wynosi 34,39% (19% od dochodu i 19% od dywidendy) lub 31,15% (15% od dochodu i 19% od dywidendy). Efektywne obciążenie wyników z działalności opodatkowanej podatkiem tonażowym zależy od wysokości osiągniętego zysku. Przy stosowaniu podatku w zakresie budowy statków (obliczanego od przychodów) efektywne obciążenie zależy od realizowanej dochodowości sprzedaży. Przy coraz wyższej dochodowości relatywne obciążenie wyniku osiąganego w formie spółki osobowej jest coraz niższe względem spółki kapitałowej.

Biorąc pod uwagę wysokość stawek podatkowych oraz podwójne opodatkowanie dochodów spółek kapitałowych można z góry przyjąć wystąpienie wyższego obciążenia u osób prawnych. Uzasadnioną podstawą takiej tezy jest fakt, że dochód podatkowy ustalany jest w każdym przypadku według tych samych reguł. Zmniejszenie opłacalności opodatkowania w formie spółki osobowej wystąpi jednak wówczas, gdy uwzględną się obowiązkowe składki ubezpieczeniowe od jej wspólników.

Wspólnicy spółek podejmujący decyzję o wyborze formy prawnej prowadzenia działalności gospodarczej powinni uwzględniać nie tylko aspekty podatkowe, ale również te niepodatkowe. Problemem jest zatem ustalenie znaczenia kryterium podatkowego wśród wielu kryteriów, na podstawie których wybierana jest spółka osobowa lub kapitałowa. Podatnicy dążą do obniżenia podatku dochodowego, jeżeli nie zakłóca to realizacji celów gospodarczych i przyczynia się do wzrostu efektywności.

2. Znaczenie kryterium podatkowego

Ze względu na zróżnicowanie wysokości podatku dochodowego od osób fizycznych i prawnych, podwójne opodatkowanie zysków ze spółek kapitałowych oraz zróżnicowanie obciążeń z tytułu składek ubezpieczeniowych podatnicy powinni dokonać oceny ciężaru podatkowego. Ocena ta stanowi podstawę wyboru podatkowego. Wybór ten powinien uwzględniać indywidualne preferencje oraz sytuację podatników. Możliwe są tutaj skrajnie różne podejścia zakładające albo podporządkowanie decyzji celom podatkowym, albo ignorujące w ogóle kwestie podatkowe. Według pierwszego forma prawna działalności powinna być tak dobrana, aby obciążenie wspólników było jak najniższe. W tym przypadku decyzja o formie działalności jest podejmowana wyłącznie według kryterium podatkowego. Według drugiego podejścia wspólnicy wybierają formę prawną działalności kierując się kryteriami innymi niż podatkowe.

Decyzje podejmowane w związku z optymalizacją podatkową mają dwojaki charakter. Część decyzji dotyczy wyłącznie kwestii podatkowych i ich przedmiotem są wyłącznie konsekwencje podatkowe. Są to tzw. decyzje autonomiczne. Na przykład wybór sposobu rozliczania straty podatkowej z lat ubiegłych. Innym rodzajem decyzji są tzw. podatkowe decyzje częściowe (Jamróży, Kudert, 2013, s. 28). W tym przypadku decyzja podatkowa powoduje dodatkowo konsekwencje niepodatkowe. W tym przypadku problemem pozostaje znaczenie skutków niepodatkowych dla podatnika, który dąży do uzyskania korzyści w zakresie opodatkowania (Wyciśłok, 2013, s. 107). Można w tym miejscu wskazać dwie sytuacje. Po pierwsze podatnik dąży do uzyskania korzyści podatkowych, a konsekwencje niepodatkowe traktowane są jako dodatkowe korzyści bądź jako koszty. Na przykład, utworzenie przez wspólników spółki kapitałowej prowadzącej działalność produkcyjną nowej spółki osobowej, która prowadzi działalność handlową może mieć na celu uzyskanie korzyści podatkowych. Po drugie, celem podatnika mogą być korzyści niepodatkowe, a podatek jest jednym z kryteriów uwzględnianych przy wyborze sposobu ich realizacji. Przykładowo,

dążenie przez wspólników produkcyjnej spółki kapitałowej, do uzyskania korzyści poprzez rozwinięcie działalności handlowej może być zrealizowane przy uwzględnieniu kryterium podatkowego.

Decyzję o wyborze formy prawnej działalności gospodarczej należy określić jako podatkową decyzję częściową. Wybierając formę spółki kapitałowej lub osobowej właściciel decyduje o formie opodatkowania dochodów i skali przyszłych obciążeń wyniku finansowego. Kryterium podatkowe jest w tym przypadku jednym z wielu uwzględnianych przez wspólników. Znaczenie kryterium podatkowego będzie zależało od preferencji podatnika oraz od skali obciążenia. Przy akceptowanej wysokości podatku kryterium podatkowe będzie miało charakter uzupełniający. W szczególności, gdy spółka kapitałowa będzie preferowaną ze względu na cele strategiczne formą działalności, kryterium podatkowe będzie miało relatywnie małe znaczenie, a potencjalnie wysoki podatek dochodowy będzie traktowany jako koszt, który musi zostać poniesiony.

Decyzja o wyborze formy prawnej działalności gospodarczej oznacza w każdym przypadku określone skutki podatkowe. Wybór spółki kapitałowej lub osobowej oznacza relatywnie większe bądź mniejsze obciążenie wyniku finansowego. Na potrzeby analityczne konieczne jest określenie procedury wyboru spółki osobowej i kapitałowej według kryterium podatkowego, co jest równoznaczne z wyborem formy podatku dochodowego.

3. Procedura wyboru formy prawnej według kryterium podatku dochodowego

Poniższa analiza dotyczy sytuacji wyboru formy prawnej (spółka osobowa zamiast spółki kapitałowej) wyłącznie według kryterium podatku dochodowego. Ustalenie opłacalności podatkowej pozwoli na rozważenie dodatkowych kryteriów (gdy kryterium podatkowe jest podstawowe) lub będzie podstawą dla uwzględnienia aspektu podatkowego jako uzupełnienia innych kryteriów traktowanych jako pierwszoplanowe.

Korzyści podatkowe z zastosowania danej formy prawnej powinny być analizowane z punktu widzenia udziałowca spółki osobowej lub kapitałowej. Podstawowe znaczenie ma ustalenie zakresu wyboru dla danej sytuacji. Podstawowy wybór odbywa się między podatkiem dochodowym od osób fizycznych PIT (według formuły progresywnej lub liniowej) a podatkiem dochodowym od osób prawnych CIT (ustalany według stawki 19% lub 15%) z uwzględnieniem podatku dochodowego od dywidendy w wysokości 19%.

Przedsiębiorcy żegludgowi (zarówno osoby fizyczne i prawne) mogą płacić od wskazanej w przepisach działalności (świadczenie usług w żegludze międzynarodowej) podatek tonażowy w wysokości 19% od dochodu ustalonego ryczałtowo. Przedsiębiorcy okrętowi (zarówno osoby fizyczne jak i prawne) mogą płacić podatek ryczałtowy w wysokości 1% od przychodów jako podatek dochodowy w zakresie budowy lub przebudowy statku. Ze względu na podwójne opodatkowanie dochodów uzyskiwanych z osoby prawnej prowadzenie działalności w tej formie przez przedsiębiorcę żeglugowego i okrętowego jest podatkowo niekorzystne.

Potencjalny wybór dotyczy zatem opodatkowania na zasadach ogólnych. Ocena opłacalności spółki osobowej i kapitałowej powinna uwzględniać indywidualną sytuację wspólnika. Sytuacja ta determinowana jest zakresem dostępnych odliczeń (od dochodu i od podatku) oraz uzyskiwaniem dodatkowych dochodów poza tymi z działalności spółek. Im szerszy zakres odliczeń tym korzystniejszy PIT według formuły progresywnej. Osiąganie przez udziałowca dodatkowych dochodów opodatkowanych PIT według formuły progresywnej zmniejsza opłacalność tej formy opodatkowania.

Istotną wielkością, która zmniejsza opłacalność spółki osobowej jest obciążenie wspólnika składkami ubezpieczeniowymi. Składki te podlegają odliczeniu w rachunku podatkowym, ale nie rekompensuje ono całkowicie ich kosztów. Brak składek od wspólników spółki kapitałowej (z wyjątkiem jednoosobowej spółki z o.o.) tworzy warunki dla jej opłacalności podatkowej. Należy tutaj zastrzec, że składki są tym elementem ciężaru podatkowego, który jest „amortyzowany” świadczeniami uzyskiwanymi przez przedsiębiorcę. W poniższej analizie składki są traktowane jako element fiskalny.

Ocena opłacalności podatkowej spółki osobowej i kapitałowej dokonywana jest przede wszystkim według kryterium wysokości obciążenia wyniku finansowego. Dodatkowo należy uwzględnić inne kryteria, które odzwierciedlają zróżnicowanie ciężaru podatkowego. Zastosowanie PIT pozwala w pewnym zakresie na prowadzenie ewidencji uproszczonej co wiąże się z niższymi kosztami względem ksiąg rachunkowych. Przy odpowiednio niewielkiej skali działalności, ze względu na koszty ewidencji, korzystniejsze jest stosowanie spółki osobowej. Kolejnym kryterium istotnym podatkowo jest możliwość wpływania na wysokość opodatkowania. Większość instrumentów wpływu na przychody podatkowe i koszty uzyskania przychodów jest identyczna w PIT i CIT. Zastosowanie CIT pozwala jednak na wykorzystanie dodatkowych możliwości uzyskiwania korzyści podatkowych np. poprzez stosowanie mechanizmu niedostatecznej kapitalizacji (Dmoch, 2017, s. 428).

Podstawową przesłanką podatkową przyjęcia spółki osobowej lub kapitałowej jest rachunek opłacalności. W rachunku tym kwantyfikuje się wielkości, które decydują o całkowitym obciążeniu zysków uzyskiwanych przez udziałowca spółki cywilnej i kapitałowej.

4. Porównanie obciążenia wspólnika spółki osobowej i kapitałowej

Rachunek opłacalności może być prowadzony za pomocą jednej z dwóch metod. Pierwsza polega na prognozowaniu przychodów podatkowych, kosztów ich uzyskania i dochodu, a następnie ustalaniu przewidywanego obciążenia podatkowego. Druga metoda polega na ustaleniu granicznego dochodu, przy którym obciążenie wspólnika niezależnie od formy prawnej jest identyczne. Rachunek prowadzi się dla określonych założeń odzwierciedlających indywidualną sytuację podatnika oraz zapewniających porównywalność obciążenia dla osoby fizycznej i prawnej. W rachunku dochodu granicznego zakłada się, że dochód ustalany jest w ten sam sposób niezależnie od formy prawnej działalności. Dochód graniczny oznacza kwotę, powyżej której korzystniejsze jest stosowanie spółki osobowej. Przedstawione

poniżej rachunki dotyczą sytuacji, gdy wynik działalności jest dzielony na udziałowców i nie podlega zatrzymaniu w spółce.

Podstawowa formuła rachunku dochodu granicznego uwzględnia założenie, że dochód podatkowy równy jest zyskowi brutto. Założenie to może być modyfikowane poprzez przyjęcie, że dochód stanowi określoną część (np. 90%) lub wielokrotność (np. 110%) zysku brutto. W podstawowej formule nie uwzględnia się również odliczeń podatkowych innych niż składki ubezpieczeniowe.

Ustalając dochód graniczny należy zestawić obciążenie wspólnika spółki osobowej i obciążenie wspólnika spółki kapitałowej. Obciążenie wspólnika spółki osobowej składa się z PIT oraz składek ubezpieczeniowych. Natomiast obciążenie wspólnika spółki kapitałowej składa się z CIT oraz podatku od dywidendy. Formułę na ustalenie dochodu granicznego można przedstawić następująco:

$$\text{PIT (formuła progresywna lub liniowa)} + \text{składki} = \text{CIT} + \text{podatek od dywidendy}$$

Zestawienie kwot dochodu granicznego przypadającego na wspólnika w zależności od formy podatku dochodowego od osób fizycznych i stawki podatku dochodowego od osób prawnych dla składek od przedsiębiorcy w wysokości obowiązującej w 2017 r. (ubezpieczenia społeczne 812,61 zł/m-c, ubezpieczenie zdrowotne do zapłaty 297,28 zł/m-c). Przy obliczeniach pominięto składki na Fundusz Pracy.

Tabela 1

Dochód graniczny roczny

Forma PIT	Stawka CIT (%)	Dochód graniczny (zł/rok)
PIT progresywny (18%)	19	48 400
PIT progresywny (18%)	15	60 400
PIT liniowy (19%)	19	54 500
PIT liniowy (19%)	15	63 800

Źródło: opracowanie własne.

Z przedstawionych wyników wynika, że przy uzyskaniu dochodu rocznego przypadającego na wspólnika poniżej kwoty 48 400 zł (54 500 zł) korzystniejsza podatkowo będzie spółka kapitałowa. Jeżeli możliwe jest zastosowanie obniżonej stawki CIT w wysokości 15%, to spółka kapitałowa opłaca się do kwoty dochodu 60 400 zł (63 800 zł). Przedstawione w tabeli 1 kwoty dochodu granicznego dotyczą podatnika, który nie stosuje żadnych dodatkowych odliczeń oraz nie uzyskuje dochodów poza działalnością gospodarczą. Zastosowanie dodatkowych odliczeń w szczególności od PIT według formuły progresywnej spowoduje zmniejszenie wartości dochodu granicznego. Jeżeli wspólnik będzie uzyskiwał dochody poza działalnością gospodarczą to wartość dochodu granicznego wzrośnie.

Z przedstawionych analiz wynika, że przy relatywnie niskim dochodzie korzystniejsze podatkowo jest zastosowanie spółki kapitałowej. Jeżeli dochód przypadający na udziałowca będzie wyższy od wielkości granicznej to korzystniejsza podatkowo będzie spółka osobowa.

Uwagi końcowe

Różnice w opodatkowaniu dochodów uzyskiwanych z działalności gospodarczej w formie osoby fizycznej bądź prawnej powodują konieczność uwzględnienia kryterium podatkowego w procedurze wyboru właściwej formy prawnej przedsiębiorstwa. Istotnym problemem jest rozstrzygnięcie jakie znaczenie mają aspekty podatkowe w podejmowaniu decyzji. Z porównania nominalnych stawek podatkowych wynika, że korzystniejsze podatkowo jest prowadzenie działalności w formie spółki osobowej. Zatem stosowanie w praktyce spółki kapitałowej nie wynika z dążenia do uzyskania korzyści podatkowych. Kryterium podatkowe nie odgrywa w tych przypadkach decydującego znaczenia. Wydatki związane z podwyższonym obciążeniem są traktowane jako niezbędny koszt towarzyszący innym korzyściom ze spółki kapitałowej. Korzyści te są istotne w szczególności przy prowadzeniu działalności na większą skalę.

Dla większości przedsiębiorstw korzystniejsze jest opodatkowanie właściwe dla osoby fizycznej jako formy prowadzenia działalności gospodarczej. Z przedstawionych obliczeń wynika, że osoba prawna, paradoksalnie, może się opłacać podatkowo przy relatywnie niewielkiej skali działalności.

Istotnym problemem badawczym pozostaje analiza znaczenia kryterium podatkowego w rzeczywistych decyzjach podejmowanych przez przedsiębiorców. W przyszłości zasadne będzie zbadanie jakie znaczenie dla stosowania spółki kapitałowej miało obniżenie od 2107 roku stawki podatku dochodowego od osób prawnych. Na poziomie regulacyjnym problematyczne pozostaje na ile racjonalne jest zróżnicowanie zasad opodatkowania osób fizycznych i prawnych.

Literatura

- Dmoch, W. (2017). *Podatek dochodowy od osób prawnych. Komentarz*. Warszawa: C.H. Beck.
- Jamroz, M., Kudert, S. (2013). *Optymalizacja opodatkowania dochodów przedsiębiorców*. Warszawa: Wolters Kluwer.
- Karczyński, Ł. (2011). *Opodatkowanie przekształceń spółek*. Warszawa: Wolters Kluwer.
- Litwińczuk, H. (red.) (2016). *Opodatkowanie spółek*. Warszawa: Wolters Kluwer.
- Łukaszewicz-Obierska, A., Ziobrowski, J., Jędruszek, O. (2013). *Zarządzanie ryzykiem podatkowym*. Warszawa: Wolters Kluwer.
- Mazur, Ł. (red.) (2012). *Optymalizacja podatkowa*. Warszawa: Wolters Kluwer.
- Poszwa, M. (2017). Kryteria i procedura wyboru formy opodatkowania dochodów. *Finanse, Rynki Finansowe, Ubezpieczenia*, 1 (85), 153–161.

- Poszwa, M. (2016). Ustalanie wyniku podatkowego. W: E. Nowak (red.), *Rachunkowość. Zasady i metody* (s. 136–162). Warszawa: PWE.
- Poszwa, M. (2007). *Zarządzanie podatkami w małej i średniej firmie*. Warszawa: C.H. Beck.
- Sobiech, A. (2016). *Opodatkowanie spółek osobowych*. Warszawa: C.H. Beck.
- Wycisłok, J. (2013). *Optymalizacja podatkowa. Legalne zmniejszanie obciążeń podatkowych*. Warszawa: C.H. Beck.

INCOME TAX AND CHOICE OF LEGAL FORM OF BUSINESS

Abstract: *Purpose* – The purpose of this article is to analyze the criterion of income taxation in the procedure of choosing the legal form of business activity and to analyze the profitability of applying a capital or personal company in the context of the taxation of financial result.

Design/methodology/approach – The article uses the method of analysis of legal acts and literature.

Findings – The effect of the study is to indicate the significance of the tax criterion in deciding on the choice of legal form of business activity and the determination of relative tax benefits from the use of a capital or personal company criteria which reflect the quality characteristics and the expected amount of tax.

Originality/value – The article defines the nature of the tax decision related to the choice of legal form of business activity, and also presents principles of keeping a decision account and determining the limit of income for the assessment of the profitability of a legal form

Keywords: capital and personal company; income tax; tax optimization

Cytowanie

Poszwa, M. (2017). Podatek dochodowy a wybór formy prawnej działalności gospodarczej. *Finanse, Rynki Finansowe, Ubezpieczenia*, 4 (88/1), 181–189. DOI: 10.18276/frfu.2017.88/1-17.